

פרק ראשון – הלוקח עובר חמורו

משנה

1 נאמר בתורה (שמות לו ב) 'פטר חמור תפדה בשה', ומצוה זו נאמרה
2 רק על חמור ולא על שאר בהמות טמאות, ובתנאי שהיא של ישראל,
3 אך אם יש לגוי חלק באם או בולד, אינו חייב בפדיון. המשנה מבארת
4 באלו אופנים בעלותו של גוי פוטר מפרדיון פטר חמור.

5 ישראל הלוקח (ההקנה) עובר חמורו של עובר כוכבים שזה לה
6 העיבור הראשון, והאם לא קנה, ונשארה האם בבעלות הגוי, וכן
7 ישראל המזכיר לו – לגוי עובר בכור של חמורו, ועודו במעי אמו,
8 ולא חלה עליו עדיין קדושת בכורה, אף על פי שאינו רשאי
9 הישראל למכור לגוי חמור, כי גורו חכמים שלא ימכרו להם בהמה
10 גסה משום שעושים בה מלאכה בשבת, או ישראל המשתתף לו –
11 הקונה חמור בשותפות עם גוי, והמקבל הימנו – או ישראל המקבל
12 חמור מגוי לגדלה על מנת שיהיו מתחלקים בולדותיה, והחמור
13 נשאר שייך לגוי, והנותן לו בקבלה – או ישראל הנותן חמור לגוי
14 לגדלה על מנת שיהיו מתחלקים בולדותיה, והחמור נשאר שייך
15 לישראל, בכל אופנים אלו, הולד הבכור הנולד, פטור מן הכבירה,
16 ואין צריך לפדותו בשה או לערפו, משום שנאמר (במדבר ג יג)
17 'הקדשתי לי כל בכור בישראל מאדם עד בהמה, ודרשו מזה, שחיוב
18 בכורה חל רק על בכור שכולו שייך לישראל, אבל לא באחרים –
19 אבל לא כשיש לגוי חלק בבכור או באמו.

גמרא

20 שנינו במשנה חמשה אופנים שבהם בעלותו של גוי פוטר מבכורה,
21 הגמרא תבאר למה הוצרך התנא לפרט כל אופנים אלו. שואלת
22 הגמרא: כל הני למה לי – למה הוצרכה המשנה לפרט כל אופנים
23 אלו, ולא די לה לומר אחד מהאופנים. משיבה הגמרא: צריכי, דאי
24 תנא לוקח – שאם היה התנא שונה רק את הדין הראשון, שישאל
25 הלוקח עובר חמורו של גוי פטור מפרדיון, הוה אמינא – הייתי אומר
26 שהוא פטור משום דקא מיייתי לה לקדושה – כי בקניית העובר הוא
27 מביאו לידי קדושה, כי גרם שיהיה שובת בשבת בהיותו ביד ישראל,
28 ולפיכך לא קנסוהו, אבל ישראל המזכיר לגוי עובר בכור, דקא
29 מפקע לה מקדושה – שבמכירתו הוא מוציאו מקדושתו, שהגוי
30 יעבוד בו בשבת, אימא ליקנסייה – אולי נאמר שיש לקנסו ולחייבו
31 לפדותו מידי הגוי, וליתנו לכהן, קא משמע לן – השמיעה המשנה
32 גם את דין המזכיר עובר לגוי, לומר שאף הוא פטור מבכורה, ואין
33 קונסים את בעליו לפדותו.

34 ממשיכה הגמרא ושואלת: והמשתתף לו? למה לי למשנה לשנותו,
35 והרי מדין לוקח מגוי לו ידענו שבעלות גוי פוטר מפרדיון. משיבה
36 הגמרא: דין זה נשנה כדי לאפוקי (להוציא) מדרבי יהודה דאמר
37 שותפות עובר כוכבים חייבת בכבירה, קמשמע לן דפטורה מן
38 הכבירה.

39 שואלת הגמרא: והמקבל הימנו? למה לי למשנה לשנותו. משיבה
40 הגמרא: דין זה נשנה, משום דקא בעי למיתני והנותן לו בקבלה –
41 מפני שהתנא רצה לשנות אחריו את הדין שהנותן את חמורו לגוי
42 לטפל בה ולהתחלק בולדותיה, פטור מפרדיון, ומשום החידוש שיש בו
43 כמבואר בסמוך, שנה התנא גם דין המקבל.

44 ממשיכה הגמרא ושואלת: והנותן לו בקבלה? למה לי למשנה
45 לשנותו. משיבה הגמרא: איצטרך – המשנה הוצרכה לשנות דין
46 הנותן לו לגוי בקבלה, כי ללקא דעתך אמינא – היה עולה בדעתך
47 לומר, הואיל ועיך פתמה דישראל היא – כיון שגוף הבהמה וחי
48 מהולדות שייכים לישראל, ליקנסייה דלמא אתי לאחלוףי בכהמה
49 אחרתי – יש לקנסו ולחייבו בפדיון על הולד הבכור, שמא יטעה

51 ויסבור שכשם שבהמה זו שגופה שלו לגמרי, ולדה פטור מבכורה, גם
52 בהמה אחרת שאין לנכרי חלק בה ובולדותיה פטורה מבכורה,
53 קמשמע לן – השמיעה המשנה דין הנותן לגוי בהמה לטפל בה,
54 שהולד פטור מפרדיון.

55 הגמרא דנה האם מותר למכור לגוי עובר בהמה גסה בעודו במעי
56 אמו: תנן התם – שנינו שם (ע"ז ד), שאסרו חכמים למכור בהמה גסה
57 לנכרי שמא יעשה בה מלאכה בשבת, רבי יהודה מתיר בשבירה –
58 למכור בהמה שנשברו רגליה, שאינה ראויה למלאכה. מן פתורא
59 מתיר פוסם, כי לא היו משתמשים בסוס לעבודת קרקע האסורה מן
60 התורה בשבת, אלא לרכיבה בלבד, וכיון שאסור רכיבה אינו אלא
61 מדרבנן כי החי נושא את עצמו, לא אסרו חכמים למכור סוסו לנכרי.
62 איבעיא להו – הסתפקו בני הישיבה, עובר מה לי אמר רבי יהודה
63 – מה סבר רבי יהודה בעובר של בהמה גסה, האם מותר למכור לגוי
64 או לא. מבארת הגמרא את צדדי הספק: מעמא דרבי יהודה התם
65 דשירי – האם טעמו של רבי יהודה שהתיר למכור בהמה גסה
66 שנשברו רגליה, הוא משום דהיא שבוירה ואינה ראויה למלאכה,
67 ואם כן עובר נמי שבויר הוא ויהיה מותר למכור לגוי, כיון שהוא
68 נחשב כשבור, שכן בעת המכירה אינו ראוי למלאכה, או דלמא רק
69 שבוירה התיר רבי יהודה למכור, כי לאו היינו אודותיה – אין דרך
70 בהמה להיות בעלת אברים שבורים, וכיון שהוא דבר שונה מהרגיל,
71 לא יבואו ללמוד ממכירתה להתיר למכור גם בהמה שלימה, אבל
72 עובר בין דהיינו אודותיה – שכך דרכו להיות אינו ראוי למלאכה
73 כל עוד לא נולד, לאו שבויר הוא – אינו נחשב כמו שבור, ואסור
74 למכרו לגוי, שמא ילמדו ממכירתו להתיר למכור גם בהמה שלימה.

75 הגמרא רוצה לפשוט את הספק מהמשנה. אומרת הגמרא: תא שמע,
76 שנינו במשנה, 'המזכיר לו אף על פי שאינו רשאי' פטור מן
77 הבכורה, ולא פליגי רבי יהודה – ולא שנה התנא שנחלק רבי יהודה
78 בדין זה, ומשמע שאף לדעתו אסור למכור את העובר לגוי. דוחה
79 הגמרא: וליטעמיך – ולשיתוך, שהוכחת ממה שרבי יהודה אינו
80 חולק על משנה זו, וכי תוכל לבאר כך בהמשך המשנה ששנינו בה
81 'המשתתף לו והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה', שכל אלו פטורים
82 מבכורה, דלא קתני – ולא שנה התנא בהם שרבי יהודה חולק, הכי
83 נמי דלא פליגי – וכי גם בהם תאמר שרבי יהודה אינו חולק, והרי
84 בסמוך מובאת ברייתא שרבי יהודה חולק ומחייב בבכורה באופנים
85 אלו, אלא פליגי ולא קתני – ובהכרח שהגם שהוא חולק על המשנה,
86 אין המשנה מזכירה את דעתו, ואם כן קתני נמי פליגי ולא קתני –
87 גם לגבי מה ששנינו 'אף על פי שאינו רשאי', יתכן שרבי יהודה חולק
88 בזה ומתיר למכור עובר, ומכל מקום אין המשנה מזכירה את דעתו,
89 ואין להוכיח מזה שרבי יהודה אוסר למכור לגוי עובר של בהמה
90 גסה.

91 הגמרא רוצה לפשוט את הספק מברייתא. אומרת הגמרא: תא שמע,
92 שנינו בברייתא, רבי יהודה אומר, המקבל פתמה טהורה מן העובר
93 כוכבים לטפל בה, ויחלקו בולדותיה, וילדה בכור, אין הולד קרב
94 למזבח ככל בכור בהמה טהורה, כיון שחציו שייך לגוי, אלא מעלין
95 (שמין) אותו בשווי, ונותן חצי דמיו לפתח, כי חציו שייך לישראל,
96 וחייב בבכורה. וישראל הנותן לו (לגוי) בקבלה – לטפל בה,
97 ויחלקו בולדותיה, כיון שנתן את הבהמה אף על פי שאינו רשאי
98 ליתנה לו, כי אסור לתת לגוי בהמה גסה, בית דין קונסים אותו
99 לחזור ולפדותו מן הגוי, ואם הגוי מסרב להשיבו בכדי דמיו, על
100 המוכר להוסיף לו עליהם כדי להוציא את הבכור מידו, גם אם הגוי
101 דורש עובר הבכור עד פי עשרה בדימיו – מן הדמים שהישראל קיבל
102 ממנו בתמורתו, ועוד קנסוהו שנותן כל דמיו – כל דמי שווי הבכור
103 לפתח שאף אל פי שחציו בכור השייך לגוי אין חייב בפדיון, קנסוהו
104 לישראל לפדות כולו.

59 היו צריכים לקנסו לפדות אותה עצמה מהגוי. משיבה הגמרא: תני
 60 'דמייה' – אכן צריך לשנות בדברי רבי יהודה שצריך לפדות את
 61 הבהמה. שבה הגמרא ושאלת: והא 'נותן כל דמיו לכהן' קתני,
 62 ואי דברי רבי יהודה נאמרו על הבהמה, כהן מאי עבידתיה – למה
 63 צריך ליתן את הדמים לכהן, והרי בה אין בכורה. משיבה הגמרא:
 64 הך מאי עסקינן, כגון דיהיב בהמה מעברתא לפטומה – באופן
 65 שנתן ישראל לגוי בהמה מעוברת כדי לפטמה על מנת שיקבל חצי
 66 השבח בין בפטום בין בולדות, ועשה בכך איסור שנתן את האם לגוי,
 67 דמינו דקנסין ליה אבהמה, קנסין ליה אעופר לפדותו ולתת דמיו
 68 לכהן, אבל אילו מכר עובר לבדו לא היו קונסים אותו.
 69 הגמרא רוצה להביא ראייה מברייתא אחרת: אמר רב אשי, תא
 70 שמע, שנינו בברייתא, רבי יהודה מתיר בשבירה למוכרה לגוי,
 71 מפני שאינה יכולה להתרפאות, ומשמע הא יכולה להתרפאות,
 72 אסור למכרה, ומוכיח רב אשי, והאי נמי – והרי גם עובר פיבול
 73 להתרפאות דמי, שהרי עתיד להולד ולגדול ולהיות ראוי לעבודה.
 74 מסיקה הגמרא, שמע מינה – אכן יש להוכיח מברייתא זו שרבי
 75 יהודה אוסר למכור עובר לגוי.
 76 הגמרא דנה אם אסור למכור בהמה לעובריה: איבעיא להו, ישראל
 77 שמכר לגוי בהמה שעדיין לא התעברה, לעופריה – שיהיו כל
 78 הולדות הנולדים ממנה שייכים לגוי, וגוף הבהמה השאיר אצלו, מאי
 79 – מה דינו, האם קנסוהו לפדותה כדין מוכר בהמה לגוי, או שמא כיון
 80 שאת הבהמה עצמה לא מכר, לא קנסוהו.
 81 הגמרא מקדימה שספק זה שייך לדעת כולם. אומרת הגמרא: תיבעי
 82 – יש להסתפק כן לרבי יהודה שהתיר למכור לגוי שבורה, תיבעי –
 83 ויש להסתפק כן לרפנן שאסרו למכור לגוי שבורה. ומבארת הגמרא
 84 את הספק לכל שיטה: תיבעי לרבי יהודה, עד כאן לא קא שרי
 85 [–לא התיר] רבי יהודה אלא בשבירה, משום דלא אתיא לאיחלופי
 86 – שלא יבוא להחליף ולמכור לגוי שלימה, כי ההבדל ביניהם ניכר,
 87 אבל למכור שלמה לעובריה, דאתיא לאיחלופי – שיש לחשוש
 88 שיחליף וימכור שלימה במכירה גמורה, אסר רבי יהודה. או דלמא
 89 – או שמא נאמר, ומה שבירה דפסקה מיניה – שיוצאת לגמרי
 90 מרשות הישראל, התייר רבי יהודה למכור לגוי, וכל שכן שלמה
 91 דלא פסקה מיניה – וקל וחומר שיתיר רבי יהודה למכור בהמה
 92 לעובריה, שגופה נשאר אצל הישראל, משום שאינה חשובה מכירה.
 93 תיבעי לרפנן, עד כאן לא קאסרי רפנן למכור לגוי אלא בשבירה,
 94 דפסקה מיניה – שמכרה במכירה גמורה, אבל למכור שלמה
 95 לעובריה דלא פסקה מיניה, שרו – התייר חכמים, כיון שהשאיר
 96 אצלו את גוף הבהמה. או דלמא – או שמא נאמר, ומה שבירה,
 97 דלא אתיא לאיחלופי בשלימה אסרי למכרה, וכל שכן שאסרו
 98 למכור שלמה, אף שמוכרה רק לולדותיה, כיון דאתיא לאיחלופי
 99 – שיש חשש שיחליף וימכור בהמה לגוי במכירה גמורה.
 100 הגמרא מבארת את הספק לדעת חכמים. שואלת הגמרא: וכי מעמא
 101 דרפנן שאסרו למכור שבורה, משום הכי הוא – משום שיש לחוש
 102 שיבא להחליף ולמכור לגוי שלימה, עד שאתה בא להתיר למכור
 103 בהמה שלימה לעובריה, כיון שאינה מכירה. והתניא, אמרו לו
 104 חכמים לרבי יהודה שהתיר למכור שבורה לגוי, והלא מרביעין
 105 עליה [–על השבורה] ויולדת, אלמא משום עופריה הוא – הרי
 106 מוכח שהטעם שאסרו חכמים מכירת שבורה הוא משום שזה נחשב
 107 כמי שמכר את עובריה, ואם כן לפי חכמים פשוט שאסור למכור
 108 בהמה לעובריה.
 109 משיבה הגמרא: הכי קאמרי חכמים ליה [–לרבי יהודה], מעמא
 110 דרפנן שאסור למכור שבורה הוא משום דאתיא לאיחלופי בבהמה
 111 שלימה, אלא את [–רבי יהודה] מאי מעמא שרית [–הותרת] למכור
 112 שבורה, משום דאין השבורה יכולה להתרפאות, וכמאן דונבנה
 113 לשחיטה דמי – וזה נראה כמוכרה לשחיטה, ולכן לא יבא להחליף
 114 ולמכור שלימה, והלא מרביעין עליה [–על השבורה] ויולדת, וכיון
 115 דמרביעין עליה ויולדת, יש לחשוש שמא היא הגוי משעה לה כדי
 116 להרביעה ולגדל ממנה ולדות, והרואה אותה זמן רב בבית הגוי יטעה

1 מאי – על מה אמר רבי יהודה 'אף על פי שאינו ראוי, לאו – האם
 2 לא אעופר, ומדובר שנתן לגוי בהמה מעוברת לטפל בה, ועל כך
 3 אמר רבי יהודה שכיון שאינו ראוי לתת עובר לגוי קנסוהו לפדותו,
 4 הרי שגם לדעת רבי יהודה אסור למכור עובר לגוי. דוחה הגמרא: לא
 5 – דברי רבי יהודה לא נאמרו על העובר, אלא אבהמה – על הבהמה
 6 שנתן לגוי על מנת שיזכה בעובריה.
 7 מקשה הגמרא: והא 'עד עשרה בדמיו' קתני, ומלשון 'דמיו' משמע
 8 שצריך לפדות את הולד, ואם האיסור היה על נתינת האם, היו
 9 צריכים לקנסו לפדות את האם ולא את הולד. מתרצת הגמרא: תני
 10 'עד עשרה בדמיה' – אכן צריך לשנות בדברי רבי יהודה 'בדמיה'
 11 שהכוונה היא שצריך לפדות את האם אפילו עד כדי עשרה בדמיה.
 12 שבה הגמרא ומקשה: והא 'נותן כל דמיו לכהן' קתני – והרי שנינו
 13 שצריך לתת על דמי שווי הבכור לכהן, ואי דברי רבי יהודה נאמרו
 14 על הבהמה, כהן מאי עבידתיה – למה צריך ליתן דמיה לכהן, והרי
 15 אין בה כלל בכורה. ובהכרח כוונת רבי יהודה היא על העובר שהוא
 16 בכור, ומוכח שרבי יהודה אסור למכור עובר לגוי. דוחה הגמרא:
 17 הך מאי עסקינן – כאן בברייתא במה מדובר, כגון דיהיב ליה
 18 בהמה מעברתא לפטומה – באופן שנתן ישראל לגוי בהמה
 19 מעוברת כדי לפטמה, ויקבל חצי השבח בין בפטום ובין בולדות,
 20 ועשה בכך איסור מצד נתינת הבהמה, דמינו דקנסין ליה אבהמה,
 21 קנסין ליה אעופר – שמתוך שקנסוהו על שנתן את האם לגוי,
 22 קנסוהו לפדות את העובר, ולתת כל דמיו לכהן, אבל אילו מכר רק
 23 את העובר לא היה נקנס, כי אין איסור במכירת עובר. ונמצא שאין
 24 הוכחה שלדעת רבי יהודה אסור למכור עובר לגוי.
 25 הגמרא מביאה ראייה מברייתא: אמר רב אשי, תא שמע, שנינו
 26 בברייתא, רבי יהודה מתיר בבהמה גסה שבירה למכרה לגוי,
 27 מפני שאינה יכולה להתרפאות, ואין חשש שתעשה מלאכה
 28 בשבת. משמע הא יכולה להתרפאות, אסר רבי יהודה למכרה,
 29 והא עופר נמי פיבול להתרפאות דמי – והרי עובר גם נחשב כיכול
 30 להתרפאות, שהרי לאחר שיוולד יחזיק למלאכה, ואסור למכור
 31 לגוי, שמע מינה שלדעת רבי יהודה אסור למכור עובר לגוי.
 32 הגמרא דנה האם משנתנו שניה לדעת רבי יהודה, וחזרת על כל
 33 השקלא וטריא הנ"ל. אומרת הגמרא: ואיכא דמתני לה אמתניתין
 34 – ויש ששנו כל נידון זה לגבי מה ששנינו במשנה 'המזכר לו אף
 35 על פי שאינו ראוי', ומשמע שאסור למכור עובר לגוי, לימא
 36 מתניתין – האם נאמר שמשנתנו סוברת בדיון זה דלא כרבי יהודה,
 37 דתנן בעבודה זרה (ד) רבי יהודה מתיר בבהמה שבירה למכרה
 38 לגוי, וטעמו משום שאינה ראויה למלאכה ואין חשש שיעבוד עמה
 39 בשבת, ואם כן הדין נותן שגם למכור עובר יתיר רבי יהודה כיון
 40 שאינו ראוי למלאכה, ואילו משנתנו אסרה למכור עובר. ועל כך
 41 השיבו: אפילו תימא – אפילו אם תאמר שמשנתנו כרבי יהודה, יש
 42 לחלק בין עובר לשבורה, כי שבירה לאי היינו אורחיה – אין זו
 43 דרכה של בהמה להיות שבורה, ולכן התייר רבי יהודה למכרה לגוי.
 44 אולם עופר היינו אורחיה – כך היא דרכו בתחילה שאינו ראוי
 45 לעבוד, ואסור למכרו לגוי.
 46 הגמרא רוצה להביא ראייה מברייתא: תא שמע, שנינו בברייתא, רבי
 47 יהודה אומר, המקבל בהמה טהורה מן העובד פוכבים וילדה
 48 בכור, אין הולד קרב במזבח כיון שחציו שייך לגוי, אלא מעלין
 49 [–שמין] אותה בשניו, ונותן חצי דמיו לכהן, כי חציו שייך לישראל
 50 וחייב בכבורה, והנותן לו [–לגוי] בקבלה – לטפל בה על מנת
 51 שיחלקו בולדותיה, כיון שנתנה לגוי אף על פי שאינו ראוי ליתנה
 52 לו, לפיכך קנסין אותו לפדותו מהגוי, ואפילו עד פי עשרה בדמיו,
 53 ונותן כל דמיו לכהן. מאי לאו אעופר – האם אין דברי רבי יהודה
 54 אמורים על מכירת העובר לגוי, ואם כן מבואר, שרבי יהודה אסור
 55 למכור עובר לגוי. דוחה הגמרא, לא – דברי רבי יהודה לא נאמרו
 56 על העובר אלא אבהמה – על אמו הבהמה, שאותה אינו ראוי
 57 ליתן, אבל עובר מותר ליתנו לגוי.
 58 שואלת הגמרא: והא 'דמיו' קתני, ואם האיסור היה על נתינת האם,

המשך ביאור למס' בכורות ליום רביעי עמ' ב

21 שאינו רשאי לעשות כן לגבי מְכִירָה, והוא הדין לגבי שוֹתֵפוֹת,
22 וְהָאָ נְמִי – וכן יש לומר לגבי זיהנותן לו בקבלה, שגם אם אסור
23 לעשות כן, לא קשה מדוע לא הוסיף התנא ושנה שאינו רשאי
24 לעשות כן, משום דהֲתֵנָא – ששנה כבר כן לגבי מְכִירָה, והוא הדין
25 לְקַבְלָנוֹת שזיא אסורה עם הגוי, כי אסור לתת בהמה לעובריה.
26 מבארת הגמרא: וּמֵאִי שְׁנָא מְכִירָה דְנִקְטָא – והטעם שנקט התנא
27 איסור זה במכירה ולא בקבלנות או שותפות, משום דְעִיָקָר האיסור
28 שאסורו חכמים, מְכִירָה הִיא – נקבע על מכירה.
29 הגמרא מוכיחה שבין לפי חכמים ובין לפי רבי יהודה אסור למכור
30 לגוי בהמה לעובריה: הָא שְׁמַע, שנינו בברייתא, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר,
31 ישראל הַמְקַבֵּל בְּהֵמָה טְהוּרָה מִן הָעוֹבֵד בּוֹכְבִים לְטַפֵּל בָּהּ עַל מַנְת
32 שיחלקו בולדותיה, וְיִלְדָה בְכוֹר, אין הולד קרב במזבח, כיון שחציו
33 שייך לגוי, אבל מְעַלִּין [–שמין] אוֹתוֹ בְּשׁוּוֵי, וְנֹתֵן חֲצֵי דְמִי לְבָהֵן,
34 כי חציו שייך לישראל וחיוב בבכורה. וְיִשְׂרָאֵל הַנּוֹתֵן [לו – לגוי]
35 בְּקַבְלָה – לְטַפֵּל בָּהּ עַל מַנְת שיחלקו בולדותיה, כיון שנתנה לגוי אָף
36 עַל פִּי שְׂאִינֵי רִשְׁאֵי לִיתְנָה לוֹ, קוֹנְסִין אוֹתוֹ לְפִדוּתָהּ מִהַגּוֹי, עַד פִּי
37 עֲשֶׂרָה בְּדָמָיו, וְנֹתֵן כָּל דְמִי לְבָהֵן. וְחֲכָמִים אָמְרִים, כָּל זְמַן שִׁיד
38 עוֹבֵד בּוֹכְבִים בְּאֲמִצֵּעַ – שיש לגוי חלק בבהמה, היא פְּטוּרָה מִן
39 הַבְּכוּרָה, ואין ולדה הראשון חייב בבכורה.

1 ויחשוב שמותר למכור כל בהמה לגוי, אפילו לצורך מלאכה, ואם כן
2 יש לאסור למכור לגוי אפילו שבורה. וְאָמַר לְהוֹ רַבִּי יְהוּדָה לְחַכְמִים,
3 לְבִשְׁתֵּלֵד – כשתראו בהמה שבורה יולדת תוכלו לטעון עלי כך,
4 אולם חשש זה לא יתכן, כיון דְלֹא מְקַבְּלֵת זָכָר – בהמה שרגליה
5 שבורות אינה נותנת לזכר לעלות עליה ולהרביעה.
6 הגמרא רוצה להוכיח מהמשנה שמותר למכור לגוי בהמה לעובריה:
7 הָא שְׁמַע, שנינו במשנתנו, וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְלָה הוֹלֵד פְּטוּר מִפְּדִיּוֹן,
8 וְלֹא קָתְנִי – ובדין זה לא שנה התנא אָף עַל פִּי שְׂאִינֵי רִשְׁאֵי, כמו
9 ששנה ברישא לגבי ישראל המוכר עובר לגוי, ויש להוכיח מזה
10 שמותר לתת לגוי בהמה לעובריה.
11 הגמרא מקשה על מביא ראייה זו: וְלִיִּטְעֵמִיךְ שדייקת מזה שלא שנה
12 התנא אָף עַל פִּי שְׂאִינֵי רִשְׁאֵי בְנוֹתָן לוֹ בְּקַבְלָה, שאכן אין איסור
13 בדבר, כיצד תבאר את מה ששנינו במשנה 'הַמְשִׁתֵּתָהּ לוֹ', דגם בו
14 לֹא קָתְנִי אָף עַל פִּי שְׂאִינֵי רִשְׁאֵי, הָכִי נְמִי דְרִשְׁאֵי – וכי גם בזה
15 תאמר שרשאי לקנות בהמה בשותפות עם גוי, וְהָא אָמַר אָבוּהּ
16 דְשְׂמוּאֵל, אָסוּר לְאָדָם שִׁיעֲשֶׂה שוֹתֵפוֹת עִם הָעוֹבֵד בּוֹכְבִים, שְׂמָא
17 יִתְחַיֵּב [–הגוי] לוֹ [–לישראל] שְׁבוּעָה, וְיִהְיֶה הַגּוֹי נִשְׁבָּע לוֹ בְּשֵׁם
18 עֲבוֹדַת בּוֹכְבִים שְׁלוֹ, וְהַתּוֹרָה אָמְרָה (שמות כג יג) וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
19 לֹא תִזְכְּרוּ לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיךָ, ולמדו מזה שאסור לישראל לגרום
20 שישבוע גוי בשם אלהים אחרים. אָלָא בְּהִכְרַח שִׁנְהָה הֲתֵנָא פֵּרַט זֶה